

Tárgytematika
**Speciális klinikai ismeretek, csecsemő és gyermekgyógyászat, szülészet-
nőgyógyászat szakápolástana**
NGB_EG056_2

Tárgyfelelős neve: Kovácsné dr. Tóth Ágnes

Félév: 2014/15/1

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 9/0/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A betegápoláshoz szükséges szakápolási ismereteknek az ápolási folyamatba történő integrálása, az egyes diagnosztikus és terápiás beavatkozások ápolási és gondozási feladatainak megismerése. A területi gyakorlaton a szükségletek felmérése, az szakápolási műveletek előkészítése és kivitelezése.

TANTÁRGY TARTALMA

Oktatási cél és szerep a képzés céljának megvalósításában (röviden): Gyakorlóterület Óraszám 270 óra
Gyakorlatvezető Csecsemő és gyermekgyógyászat szakápolástana 20 gyermekosztály 20 Erdélyiné Petrics Mária
csecsemőosztály Tóth Éva PIC Tichi Irén Szülészet szakápolástana 30 Eredics Anita, Kópházi Anasztázia
Nőgyógyászat szakápolástana Székelyné Tóth Zsuzsanna, Pszichiátria szakápolástana 60 Pércsyné Fábíán Krisztina
Szemészet szakápolástana 10 Csizmadia Livia Fül-orr-gégészszakápolástana 10 Tóth Lászlóné Bőrgyógyászat
szakápolástana 10 Simon Lászlóné Urológia szakápolástana 10 Dr. Maár Róbertné Neurológia szakápolástana 60
Huszár Erika Krónikusbeteg szakápolástana (rehabilitáció) 20 Dávidné Szalai Judit, Tassy Zsuzsa., Horváthné Geier
Ildikó Onkológia szakápolástana 20 Vince Anita Endocrinológiai szakápolástana 20 Kovács Erzsébet
Gyermekgyógyászat szakápolástana Gyermek Osztály Diagnosztikus és terápiás beavatkozások Kisgyermek
elhelyezése, fogása, tartása orvosi vizsgálatok során Ultrahang, EKG, EEG vizsgálatok ápolói feladatai Oxygen terápia
Inhalációs kezelés Vénabiztosítás, vérvétel, vérgáz vizsgálat Infúziós terápia Beavatkozások és vizsgálatok
dokumentációja A gyermekgyógyászat területén leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek Gyógyszerelés, gyógyszer
bejuttatás a különböző életkorban Csecsemő Osztály Osztály bemutatása. A betegek elhelyezése, elhelyezés
szempontjai Diagnosztikus és terápiás beavatkozások Csecsemő-és kisded fogása orvosi vizsgálatoknál Mintavétel
(orr-, garat-, széklet-, vizelet) és dokumentása Segítkezés vérvételnél - csecsemő rögzítése A Csecsemő osztályon
alkalmazott leggyakoribb gyógyszerek ismertetése, megtekintése Segítkezés a gyógyszerelésnél PIC A PIC gyakorlat
megfigyelési szempontjai Osztály felépítése, működése Hygiénes szabályai O2 terápiás kezelés módjai Monitorizálás
Természetes és mesterséges táplálás Vérgáz vétel módjai A gyakorlat
helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének
időpontja: A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph
A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Szülészet szakápolástana gyakorlat Szülőszoba A hallgatók figyeljék meg a
szülés szakaszait, és kísérik végig a szülőnő és az újszülött ellátását. A gyakorlat folyamán végezze el: a
terhesgondozás dokumentumainak áttekintését vitális paraméterek mérését segítse a vajúdo elhelyezkedését bimanuális
vizsgálathoz a magzat elhelyezkedésének vizsgálatát Leopold-féle műfogások segítségével a magzati szívhangok
vizsgálatát Baby doppler készülékkel symphysis-fundus távolság mérését a fájástevékenység megfigyelését a
szükségletek kielégítését a vajúdas alatt és a szülés után vizsgálja az uterus contraháltságát és a vérzés mennyiségét a
szülés után Asszisztáljon: bimanuális vizsgálat során amnioscopos vizsgálat során Figyelje meg: NST és/vagy CTG
vizsgálat kivitelezését és értékelését alternatív szülést segítő eszközök alkalmazását a gátvédelem technikáját és az

episiotómiát az újszülött elsődleges ellátását, a korai bőr- és szemkontaktust az újszülött állapotának megítélését Apgar-séma szerint placentáris szak vezetését és a placenta vizsgálatát a méhszáj és a hüvely feltárását, az episiotómia sebének ellátását A gyakorlat helyszíne:..... A

gyakorlat letöltésének időpontja:..... A gyakorlatvezető aláírása: Szülőszoza ph

Gyermekágyas részleg ph A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Gyermekágyas részleg A hallgatók figyeljék meg a rooming-in rendszerű ellátás ápolói teendőit, és vegyenek részt a gyermekágyas anyák ápolásában a következő szempontok alapján: A gyakorlat során végezze el: a gyermekágyas állapotának megfigyelését, vitális paraméterek mérését az uterus involúciójának és a gát/hasseb állapotának megítélését a szoptatással és az emlők kiürítésével kapcsolatos tanácsadást a laktációval kapcsolatos diétás tanácsadást a császármetszéssel átesett anya állapotának megfigyelését a császármetszéssel átesett anya mobilizálását és szükségleteinek kielégítését a fájdalom felmérését és csillapítását a szülés utáni időszakban a vizelet- és székletürítés elősegítését a szülést követően Asszisztáljon: hasi drain eltávolításánál vagy hasi seb kötéscseréjénél Figyelje meg: az igény szerinti szoptatás elveit a gyakorlatban a helyes mellrehelyezés, szoptatási pozíció jellemzőit a kézi fejés technikáját a túltelítődés és mastitis jeleit A szülészeti területén alkalmazott leggyakoribb gyógyszerek Életmódi, életvitel tanácsok a várandósság alatt és a gyermekágyas időszakban. A gyakorlat helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének időpontja:..... A gyakorlatvezető aláírása: Szülőszoza

..... Gyermekágyas részleg ph A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Nőgyógyászati részleg Nőgyógyászati műtétre előjegyzett beteg tájékoztatása a műtét előtti teendőkről, vizsgálatokra küldése (tervezett műtétek előtt a beteg már kivizsgálva érkezik) Vérvételre küldés EKG készítése A beteg tájékoztatása a kórházi csomag elkészítéséhez Életmódi, diétás tanácsok a műtét előtt Altató orvoshoz küldés Tájékoztatás a kórházi napirendről Nőgyógyászati beteg felvétele Nőgyógyászati beteg elhelyezése, Házirend ismertetése, Ápolási anamnézis felvétele, Ápolási terv készítése Nőgyógyászati beteg műtéti előkészítése Bélmosópor elkészítése, diétás tanácsadás Műtéti terület előkészítése, borotválás, köldöktoalett Kardinalistünetek mérése Vércukor vizsgálat Praemedikáció anaeszteziológus utasítása alapján Nőgyógyászati vizsgálat Onkocytológiai vizsgálatnál segítség Bimanuális vizsgálatnál segítség Vizeletvizsgálat (fehérje, genny, terhességi próba) Az emlő önvizsgálatának megtanítása Thrombozisz megelőzése Rugalmas pólya felhelyezés, Korai felkeltés Bő folyadékfogyasztás LMWH adása orvosi utasításra Subcutan injekció (Clexane) beadásának megtanítása a beteg számára Nőgyógyászati beteg műtét utáni ápolása A beteg kardinális tüneteinek ellenőrzése Folyadék bevitel biztosítása Drain, katéter ellenőrzése Beteg mobilizációja Kötés, tampon ellenőrzése A vérzés megfigyelése Diétás tanácsadás a műtét utáni napokra vonatkozóan Kötéscserénél, varratszedésnél segédkezés A beteg higiénés szükségleteinél segédkezés, tanácsadás Terhesség befejezése az első 12 hétben (művi, spontán) Segédkezés a betegfelvételénél, Anamnézis felvétele, Dokumentáció, Elhelyezés, Házirend ismertetése A beteg vizsgálatánál való segédkezés, A méhszájtágító (Dilapán) felhelyezésénél segédkezés, A beteg testi-lelki támogatása, Nőgyógyászati gyulladásban szenvedő beteg ápolása A beteg tüneteinek megfigyelése, panaszainak meghallgatása A beteg kardinális tüneteinek ellenőrzése Vérvétel orvosi utasításra (FVS, CRP, WE) Gyógyszerelés orvosi utasításra A beteg higiénés szükségleteinél segédkezés, Higiénés és életmódi tanácsadás a beteg szükségletei szerint Nőgyógyászati vérző beteg ápolása A beteg tüneteinek megfigyelése, panaszainak meghallgatása Vérzés mennyiségének, minőségének megfigyelése Anamnézis felvétele (terhesség, gyógyszereszedés, fogamzásgátlás, um. Stb.) Vérvétel, vénabiztosítás orvosi utasításra (vérkép, vércsoport, savó) Vérzéscsillapító adása orvosi utasítására A beteg higiénés szükségleteinél segédkezés, Higiénés és életmódi tanácsadás a beteg szükségletei szerint A beteg testi-lelki támogatása A gyakorlat helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének időpontja:..... A gyakorlatvezető aláírása: Szülőszoza

..... Gyermekágyas részleg ph A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Pszichiátria szakápolástana Diagnosztikus és terápiás beavatkozások • EEG vizsgálat • Csoport terápia • Pszichoszociális terápiák • Tesztvizsgálatok A pszichiátria területén leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek • Az ápoló gyógyszereléssel kapcsolatos speciális feladatai Ápolói feladatok • Speciális ápolói feladatok: beteg felvétel során, fiziológiás és a magasabbrendű szükségletek • Pozitív és negatív állapotváltozások (életkori sajátosságok figyelembevételével) észlelése, ápolói beavatkozások Pszichiátriai kórképekben szenvedő beteg szakápolása: • Skizofrénia • Affektív betegségek (mánia, depresszió) • Demenciák • Suicidum • Delírium • Táplálkozási zavarok (bulimia, anorexia nervosa) • Pszichoaktív szerek Tájékoztatás: kliens-és hozzátartozó Speciális

dokumentációs feladatok Pszichiátriai intenzív betegellátás ápolói feladatai A beteg oktatásának ápolói feladatai • Egészségmegőrzési, életvezetési tanácsok pszichiátriai kórképek esetén A gyakorlat

helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének időpontja:..... A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph

A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Szemészet szakápolástan Diagnosztikus és terápiás beavatkozások - Szemészeti vizsgálatok(speciális és lézeres vizsgálatok) -Szemcseppek, -kenőcsök alkalmazása -Párakötés alkalmazása -Szemkötések és típusai -Szemöblítés -Idegentest eltávolítás A szemészet területén leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek -Ápolói teendők a gyógyszereléssel kapcsolatban a szemészeti osztályon Ápolói feladatok Szemműtétek: -Egynapos sebészet körében ellátható szemészeti beavatkozások prae és postoperatív ápolói feladatai - A szemgolyót megnyitó műtétek prae és postoperatív ápolói feladatai(a szemhéj műtétek prae és postoperatív ápolói feladatai) -Glaucomában szenvedő betegek ápolása gondozása -Csökkentlító és vak beteg ápolása és gondozása A beteg oktatásának szempontjai -Életmódbeli és élvezeti tanácsok csökkentlító és vak beteg esetén A gyakorlat

helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének időpontja:..... A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph

A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Fül-orr-gégészet szakápolástan Diagnosztikus és terápiás beavatkozások • fül orr gégészeti betegek műszeres és nem műszeres vizsgálatának ápolói feladatai Orr és melléküregei: • orrvérzés csillapítása • orr tamponálás • orrkenőcs-, csepp-, borogatás-, kötés Fül: • fülkenőcs-, csepp-, borogatás-, kötés • cerumen eltávolítás-fülöblítés Váladékok mintavétele laboratóriumi vizsgálatokra • légúti váladék leszívása A fül-orr-gégészet területén leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek • ápolói teendők a gyógyszereléssel kapcsolatban Ápolói feladatok • filmműtétes beteg prae és postoperatív ápolása, gondozása • orrműtétes beteg prae és postoperatív ápolása, gondozása • garat műtétes beteg prae és postoperatív ápolása, gondozása • gége műtétes beteg prae és postoperatív ápolása, gondozása • gégekanült viselő beteg ápolás és gondozása • csökkent nyelési képességű beteg ápolás és gondozása • halláscsökkent beteg ápolása- audiológia vizsgálata A beteg oktatásának szempontjai • életmód és életvezetési tanácsok gégekanült viselő beteg esetén • életmód és életvezetési tanácsok nagyothalló betegek esetén A gyakorlat

helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének

időpontja:..... A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph

A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Bőrgyógyászat szakápolástan Diagnosztikus és terápiás beavatkozások • Bőrpróbák (intra-, percutan) • Fénypróba • Nyomáspróba • Hideg-meleg próba • Lokális kezelési eljárások a bőrgyógyászatban (paszta, rázókereverék, kenőcsök, krém, oldat) • Borogatások • Fénykezelések A bőrgyógyászat területén leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek Ápolói feladatok az alábbi megbetegedésekben: • Allergiás eredetű: kórképek • Psoriasis ápolói feladatai • Ulcus cruris ápolói feladatai • Bőr jó és rosszindulatú daganatos megbetegedései A beteg oktatásának szempontjai • Életmód-életviteli tanácsok adása, beteg otthonában történő kezelési szempontok: egészséges bőr gondozása. Teendő ulcus cruris ápolása során. A gyakorlat

helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének

időpontja:..... A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph

A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Urológiai szakápolástan gyakorlat Diagnosztikus és terápiás beavatkozások vizeletből genny kimutatása, Donne próba az urodinamiás készülék bemutatása Ápolói feladatok - vesekőzúzás - cystoscopy A beteg speciális műtéti előkészítése és a műtétek utáni időszak szakápolói feladatai. Az urológiai területén leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek A beteg oktatásának ápolói feladatai • Életmódi, életvezetési tanácsok adása • Speciális étrend (kerülendő ételek,) A gyakorlat

helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének

időpontja:..... A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph

A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Neurológia szakápolástan gyakorlat Diagnosztikai feladatok • Az állapotváltozások észlelése, adekvát teendők (pl.: rohamok, koponyaűri nyomásfokozódás stb) • Lumbálpunkció, liquor vizsgálat ápolói feladatai • A speciális vizsgálat: EMG, duplex UH Ápolói feladatok • Fejfájásban szenvedő beteg megfigyelése, ápolása • Agyi érbetegségek (stroke). Megfigyelése, ápolása. A beteg és a hozzátartozók pszichés vezetése. Rehabilitáció. • Az extrapyramidális rendszer betegségei, sokgócú ideggyulladásos megbetegedés (Parkinson kór, sclerosis multiplex), ápolói feladatai • Szondatáplálás • Infusiotherápia A neurológia területén leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek A beteg oktatásának ápolói feladatai • Életmódi, életvezetési tanácsok adása mozgáskiesés és mozgás koordinációs zavar esetén • Speciális étrend nyelési nehezítettség esetén, (konyhatechnika) A gyakorlat

helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének időpontja: A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph

A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Onkológiai szakápolástan Ápolói feladatok • Speciális ápolói feladatok: beteg felvétel során, fiziológiás és a magasabbrendű szükségletek • A kemothrápiával kapcsolatos ápolói feladatok • A kemothrápia mellékhatásainak ápolása • Laminál-boksz működésének ápolói vonatkozásai • Speciális ápolói feladatok paravasati során • Sugárterápiát megelőző betegtájékoztató • Sugárterápia mellékhatásainak észlelése, ápolása • Fájdalomcsillapítás az onkoterápiában • Az onkológiai beteg pszichés vezetésének specialitásai • Az ápolók lelki megterhelése • Tumormarkerek • Alternatív kezelési módok az onkológiában • Az onkológiai beteg táplálása (mesterséges táplálás) • Onkológiai rehabilitáció Az onkológia területén leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek A beteg oktatásának ápolói feladatai • Életmódi, életvezetési tanácsok adása onkológiai betegségekben során, • Speciális étrend A gyakorlat helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének időpontja: A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph

A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Krónikusbeteg szakápolástana (rehabilitáció) Diagnosztikus és terápiás beavatkozások Ápolói feladatok - Az amputált lábú beteg rehabilitációja. - A hemipleg, hemipareticus beteg mobilizálása, rehabilitációja. - A gyógyászati és rehabilitációs segédeszközök ismerete és alkalmazása, a beteg megtanítása a gyógyászati segédeszközök használatára. A reumatológia és rehabilitáció területén leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek A beteg oktatásának ápolói feladatai • Életmódi, életvezetési tanácsok adása rehabilitált betegségekben, A gyakorlat helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének időpontja: A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph

A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Krónikusbeteg szakápolástana (reumatológia, fizioterápiás részleg) Diagnosztikus és terápiás beavatkozások Elektroterápia: - Galvánkezelés - Iontoforézis - Diadinamik kezelés - Szelektív ingeráram kezelés - Elektromoskád kezelés - Magnetoterápiás kezelés - TENS kezelés - Középfrekvenciás kezelés: Interferencia Balneoterápia: - Paraffin pakolás alkalmazása Mechanoterápia: - Svéd masszázs - Gyógytorna - Vízalatti vízszűrőmasszázs kezelés - Terápiás Ultrahang kezelés elvégzése A beteg oktatásának ápolói feladatai Életmódi, életvezetési tanácsok adása mozgásszervi panaszok esetén, A gyakorlat helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének időpontja: A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph

A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM Endokrinológia szakápolástana (7.00-re) Ápolói feladatok - vércukormérés, vércukorprofil vizsgálat, vércukorterhelés - vérminta vétel - vércukorszint, HbA1C, hormonszintek, CN, kreatinin, vérzsírok - vizeletminta vétele - cukor, aceton, fehérje - vizelet vizsgálata tesztsikkal és reagenssel (cukor, aceton) - inzulinterápia (holtér nélküli fecskendő, Penek), inzulinpumpa, Képkalkotó eljárások az endokrinológiában: o CT, MR o ODM vizsgálat Diabetes mellitus szövődményeinek vizsgálata: o neuropathias vizsgálat Ápolói feladatok (beszámoló a félév végi vizsgán) - a beteg megtanítása öninjekciózásra, speciális életmódi tanácsok adása, speciális diéták alkalmazása - a DM beteg edukációja, ápolása - a DM beteg előkészítésének irányelvei sebészeti beavatkozáshoz, a DM beteg és a fogamzásgátlás - a DM beteg rehabilitációjának irányvonala (foglalkozás egészségügyi teendői, szociálpolitikai teendői) - a diabetes krízis állapotok - felismerése és ápolói teendői (hypoglycaemia, ketoacidosis) A beteg oktatásának ápolói feladatai - életmódi, életvezetési tanácsok adása anyagcsere betegségekben - speciális étrend (kerülő ételek, cukorhelyettesítő anyagok) - az ételek szénhidrát és kalória tartalmának számolása, ételkészítés Endokrin rendszer betegségekben leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek A gyakorlat helyszíne:..... A gyakorlat letöltésének időpontja: A gyakorlat vezetőjének aláírása:..... ph A hallgató vizsgára bocsátható: IGEN NEM

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A gyakorló területek különböző jellege, valamint eltérő személyi és tárgyi feltételrendszere miatt, a tematikában megjelölt követelmények széles spektruma jelenik meg. Ezek mindegyikének teljesítése kétséges lehet, mivel lehetséges, hogy az adott gyakorló területek mindegyikén nem végeznek ilyen beavatkozásokat, vagy ezek időpontja nem egyezik meg a hallgató gyakorlati idejével. A hallgató azonban törekedjen a megjelölt területek minél szélesebb körű megismerésére. Amennyiben az adott gyakorlati időtartam alatt bizonyos beavatkozások, tevékenységek, ápolási feladatok megfigyelésére, gyakorlására nincs lehetőség, akkor is ismernie kell a hallgatónak az adott téma elméleti részleteit. A

gyakorlati vizsgára bocsátás feltételei: - a teljes gyakorlati idő letöltése - a gyakorlatvezető által előírt követelmények és napi tevékenységek maradéktalan elvégzése - a gyakorlatvezető a gyakorlat során nyújtott teljesítmény alapján értékeli a hallgatót és eldönti, hogy a hallgató vizsgára bocsátható-e vagy sem Foglalkozásokon való részvétel: A területi szakápolástani gyakorlat teljes időtartamának letöltése kötelező, melyet az egyes gyakorlati lapokon a gyakorlati vezetővel igazoltatni kell, amennyiben a hallgató a beosztás szerinti időpontban, igazoltan nem tud megjelenni, akkor a gyakorlat vezető oktatóval egyeztetett más időpontban a gyakorlat időtartamát le kell tölteni. Értékelés: A tantárgy gyakorlati vizsgával zárul, amelynek során a hallgató 3 tételből számol be és végzi el a gyakorlati prezentációt. A mellékelt tételsorból a demonstrációs teremben ad számot tudásáról a hallgató. Az érdemjegybe 20%-ban beszámításra kerül a gyakorlati oktató hallgatói értékelése.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Elkin M.-Perry N.-Potter P.: Ápolói beavatkozások és műveletek, Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2000